

Tekijä <i>Tea Orvokki Lindroos</i>		Työn julkaisuvuosi <i>2012</i>
Laitos Taiteen laitos	Koulutusohjelma Kuvataidekasvatuksen koulutusohjelma	
Työn nimi ÄRSYTTÄVÄÄ, Taiteilija provosoi		
Opinnäytteen tyyppi <i>Kandidaatin opinnäyte</i>	Kieli <i>Suomi</i>	Sivumäärä <i>44</i>
<p><i>Tiivistelmä</i></p> <p>Jo 1800-luvun loppupuolella avantgardistiset taiteilijat ovat pyrkineet provosoimaan, rikkomaan taiteen rajoja sekä luomaan uutta. Tätä avantgardistista ja provokatiivista suuntausta nimitettiin antitaiteeksi, mutta se on myöhemmin hyväksytty osaksi taiteen kenttää. Nykytaiteessa sivuamme jatkuvasti avantgardistisia kysymyksiä taiteesta ja sen määrittelystä. Provokatiivisen taiteen rinnalla on aina kulkenut media, luoden kohuja ja skandaaleja. Kohut ja skandaalit nousevat teoksen ympärillä vellovasta moraalipaniikista, joka parhaimmessa tapauksessa täyttää teoksen tehtävän keskustelun herättäjänä, mutta pahimmillaan teoksen sanoma jää toisarvoiseksi median aiheuttaman kohun vuoksi. Median joka luottaa helppoihin provokaatioihin saa taideskandaaleista myyntiinsä nostetta. Provokatiivinen taiteilija saa medialta julkisuutta sekä huomiota tärkeille aiheilleen. Median ja taidemaailman yhteen soluttautuminen on kuitenkin kaksiteräinen miekka, jossa taide ja taiteilija ovat useimmiten kärsijän roolissa.</p> <p>Ärsyttävää, Taiteilija provosoi – tutkielmassa Tea Lindroos pohtii nykytaiteessa käytetyn provokaation tarkoitusta, päämääriä ja ongelmia. Miksi taiteilija provosoi? Tutkielman aineistona on käytetty taiteilija-teoreetikko Ulla Karttusen ja valokuvataiteilija Iiu Susirajan teemahaastatteluja sekä taidehistorian, taiteen tutkimuksen, kulttuurihistorian ja sosiologian kirjallisuutta. Provokatiivisen taiteen ohella oleellisiksi aiheiksi on nostettu skandaali, shokki, tabu ja abjekti. Kirjoittaja avaa Julia Kristevan käsitettä abjekti, sekä käsitettä tabu Sigmund Freudin teorioihin nojaten, provokatiivisen taiteen viitekehyksessä. Hän pohtii taiteilijan keinoja, motiiveja sekä mahdollisuuksia tehdä kriittistä ja provosoivaa taidetta maailmassa, jossa kuvat täyttävät elämämme. Onko shokeeraava ja provosoiva taide, taiteilijan ainut keino erottua muusta massasta, vai onko taiteilijalla vain halu ja tarve provosoida, rikkoa tabuja sekä kritisoida?</p>		
<p><i>Avainsanat</i> Provokaatio, provokatiivinen taide, skandaali, tabu, abjekti, avantgarde, nykytaide</p>		